

Q.P. Code : 17475

(3 Hours)

[Total Marks : 80

- N.B. :** (1) **Attempt any three** questions from Q. Nos. 1 to 7
(2) Question No. 8 is compulsory.

1. (a) What are the various crisis intervention techniques to be taken care of during crisis in a highly populated country like India. **10**
(b) Discuss the various types of learning disabilities **10**
2. (a) Discuss the essential characteristics and skills of a good counsellor. **10**
(b) Discuss factors affecting vocational choice. **10**
3. (a) Explain the different areas of guidance. **10**
(b) Explain any two techniques of guidance. **10**
4. (a) What are the skills required in counselling process. **10**
(b) Distinguish between Directive and Nondirective counselling. **10**
5. (a) Discuss the social problems of senior citizens. **10**
(b) Explain the need and source of occupational information. **10**
6. Explain in detail the role of guidance personal in directing gifted children. **20**
7. What is assertiveness ? Why is training of assertiveness necessary ? **20**
8. Attempt any **four** of the following **20**
 - (a) Functions of Counsellor
 - (b) Causes of stress
 - (c) Leisure - time guidance
 - (d) Stages of disaster management
 - (e) Characteristics of good mental health
 - (f) Need for family counselling

[TURN OVER

सूचना : (१) प्रश्न क्र. १ ते ७ मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
(२) प्रश्न क्र. ८ अनिवार्य आहे.

१. (अ) भारतासारख्या भरपूर लोकसंख्या असलेल्या देशात आपण आपत्कालीन व्यवस्थापन राबताना कोणत्या कार्यनीतीचा अवलंब कराल ? १०
(ब) विविध प्रकारच्या अध्ययन अक्षमतांची चर्चा करा. १०
२. (अ) उत्तम समुपदेशकाचे आवश्यक गुण व कौशल्ये यांची चर्चा करा. १०
(ब) व्यावसायिक निवडीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. १०
३. (अ) मार्गदर्शनाची विविध क्षेत्रे स्पष्ट करा. १०
(ब) मार्गदर्शनाची कोणतीही दोन तंत्रे स्पष्ट करा. १०
४. (अ) समुपदेशन प्रक्रियेतील आवश्यक कौशल्ये कोणती ? १०
(ब) निर्देशित समुपदेशन व अनिर्देशित समुपदेशन पद्धती यांमधील फरक सांगा. १०
५. (अ) ज्येष्ठ नागरिकांच्या सामाजिक समस्यांची चर्चा करा. १०
(ब) व्यावसायिक माहितीची गरज व स्रोत स्पष्ट करा. १०
६. कुशाग्र बालकांना दिशा देण्यासाठी मार्गदर्शन सेवकाची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा. २०
७. निश्चयीपणा म्हणजे काय? निश्चयीपणा वाढविण्यासाठी प्रशिक्षण का आवश्यक आहे? २०
८. कोणत्याही चारावर टिपा लिहा. २०
 - (अ) समुपदेशकाची कार्ये
 - (ब) तणावाची कारणे
 - (क) फुरसतीच्या वेळेसाठी मार्गदर्शन
 - (ड) आपत्ती व्यवस्थापनाचे टप्पे
 - (इ) चांगल्या मानसिक आरोग्याची लक्षणे
 - (फ) कौटुंबिक समुपदेशनाची गरज